

29.07.1996

Likuma "Par kooperatīvajām (kopdarbības) sabiedrībām lauksaimniecībā"
iespējamo labojumu tēzes

I. 01.08.91. pieņemtajā likumā ir konstatētas sekojošas nepilnības vai trūkumi:

II. Komisijas sēdē 16.jūlijā tika izvirzītas sekojošas problēmas un piedāvāts to risināšanas veids:

Nepilnība, ierosinājums	Avots	Lēmums un tā motivācija	Risinājuma pasākums	Piezīmes
Nav lietoto terminu skaidrojuma;	ZM Darba gr.	nepieciešami termini par kooperāciju, pajām utt.	jāskaidro k/s likuma tekstā esošie termini, kā arī termini no likuma par lauksaimniecību utt.	
Nepilnīgs (vai pārlietu detāls?) kooperatīvo sabiedrību veidu uzskaitījums				
Nav minēts kooperatīvu veids pēc teritoriālās iedalījuma pazīmes	ZM Darba gr.	mūsdienu kooperatīvi nav Ulmaņlaika pagasta biedrības	###	
Nav konkretizēti k/s maksājumi budžetam;	ZM Darba gr.	attiecas uz vispārējiem uzņēmējdarbības likumiem		
K/s var dibināt tikai fiziskas personas;	ZM Darba gr.,	esošā likuma tehniska nepilnība	papildināt attiecīgos likuma pantus ar vārdiem "arī juridiskas"	
Juridiskām personām- k/s biedriem un dibinātājiem- uzlikt ierobežojumus darbības mērķiem;	A.Strakšas			
Atteikt uzņemt sabiedrībā var jebkuram ar 2/3 vairākuma piekrišanu	A.Strakšas			
Biedriem pienākums	A.Strakšas			

izmantot tikai sava kooperatīva pakalpojumus				
Par pajas nodošanu citam biedram pie izstāšanās	A.Strakšas			
Nav aizlieguma - par biedru kļūt ar sabiedrību nesaistītiem cilvēkiem;	ZM Darba gr.	varētu radīt to izslēgšanas mehānismu, vai pārveidot šos biedrus par asociatīvajiem biedriem	izmantojot normas no ASV K/s likuma par balstiesību zaudēšanu	
Nav noteikta ieguldītās mantas vērtēšanas kārtība;	ZM Darba gr.	nepieciešams konkretizēt novērtēšanas procedūru	varētu aizgūt no likuma par a/s 31.pants.	
Biedram izstājoties var saņemt tikai pajas (nedabū mantu);	ZM Darba gr., A.Strakšas	normāla, ekonomiski pamatota parādība	varētu vienīgi paredzēt ka sabiedrībā šo jautājumu risina tās statūti	
Asociatīvie biedri, kā iespējamais risinājums jautājumā par interesi piedalīties k/s darbā un ņemt pakalpojumus;	ZM Darba gr., N.Ozoliņš, A.Miglavs	biedra statusa maiņa - zaudējot balsstiesības	sasaistās ar jautājumu par biedru ieinteresētību koop. darbībā	
Nav noteikts paju sadalījums pa veidiem (pamat, papildus pajas, darbinieku, priekšrocības);	N.Ozoliņš, A.Miglavs	jāatrunā terminoloģija un pielietojums	jāizdomā un jāatrisina jautājums kas saistās: 1) ar paša iedalījuma lietderību; 2) ar katra pajas veida īpašnieka statusu	
Nepilnīga peļņas sadales kārtība; Vai arī vispār	ZM Darba gr., A.Strakšas	papildinot esošo peļņas sadales kārtību vai arī to	par pakalpojumiem, kā prēmijas, bet vienīgi un tikai biedriem, vai arī noteikt ka, par peļņas sadali lemj	

vienkāršot		vienkāršot	kopsapulce	
Nav pilnībā atrunāta lietvedība;	ZM Darba gr.	jāizanalizē konkrēti kas nav atrunāts	jānosaka stingrāka lēmumu protokolēšanas kārtība	
Vadības struktūra ir nepilnīga jo, nav fiksēts vadītāju darbības un vadības funkciju nodalījums, to atbildība;	N.Ozoliņš, A.Miglavs	statūtos jāparedz nodalīt izpilddirektora un valdes funkcijas, arī padmes	Valde apstiprina direktora tiesības, pienākumus un atalgojumu Padome - darbības stratēģija Valde - stratēģijas realizācija dzīvē	
Vadītāju atbildības pakāpe jāierobežo tikai ar dažām iegādātām pajām	A.Strakšas			
Nav stingri reglamentēta sabiedrību reorganizācijas un likvidācijas kārtība;	ZM Darba gr.	jāpapildina ar normām no citiem likumiem	jāpiemēro attiecīgās normas no likuma par a/s	
Esošo statūtsabiedrību pārveidošanas mehānisms kooperatīvajās.	ZM Darba gr.	kas no kā veidojas nav saistīts ar likumu	###	
Jānodrošina K/s saistība ar pašvaldībām	ZM Darba gr.	saistās ar jautājumu par maksājumiem budžetam	###tā ir vispārēja pašvaldību problēma, kuru nerisina uzņēmējdarbības likumi	
K/s savienību loma sabiedrību darbā	M.Kokina			
Savienību biedri ir arī citas uzņēmējsabiedrības	M.Kokina			
Jautājuma par kooperatīvo savienību izveidošanas atspoguļojumu likumā;	N.Ozoliņš,	varētu atsaukties uz sabiedrību dibināšanas kārtību, savienībām pieliekot	jautājumus kas skar Padomi varētu risināt ņemot normas no likuma par a/s; vai arī kā jaunu likuma iedaļu - k/s savienības	

		klāt jātajumu par Padomes izveidošanu		
Kā mazināt negodīgu cilvēku līdzdzīvības radīto postu	ZM Darba gr.	vispārcilvēcīga problēma	to risina kā iekšēju problēmu, ar katras atsevišķas sabiedrības statūtu palīdzību (varētu būt iekšējie līgumi)	
Dubultie nodokļi k/s biedriem	ZM Darba gr., A.Vedļa, V.Paškausk	viens konkrēts gadījums, bet risināms ar citu likumu palīdzību	kooperatīvs maksā ienākuma nodokli par to apliekamo daļu, kuru tas apmaksā tieši saviem biedriem, l/s produkcijas ražotājiem	
Īpašuma pārvaldīšanas iespēju saistība ar lēmumu pieņemšanu	N.Ozoliņš, A.Miglavs	mīkstināt obligāto nosacījumu 1biedrs - 1balss	izmantojot 37.gada LR likums par koop.sab. - pieļaujot iespēju biedriem iegūt papildus balsis, saisto šo iespēju ar paju skaitu, ko savukārt pārrēķināt proporcionāli biedra ņemto pakalpojumu apjomam	
Esošo īpašnieku un sabiedrības klientu attiecības;	N.Ozoliņš, A.Miglavs	sasaucas ar biedru priekšrocību jautājumu	risinājums varētu būt dažādu paju veidu ieviešanā un balsošanas akcenta maiņā un biedra statusa maiņā	
Kredītu saņemšanas problēmas	ZM Darba gr.	nerisina ar likuma spēku	###	
Nepieciešami atvieglojumi nodokļos tieši k/s	A.Vedļa, A.Bondars	tās ir citu - nodokļu likumu kompetencē	ja lemj par risinājumu, tad jā sagatavo priekšlikumi par izmaiņām likumos "Par akcīzes nodokli" "Par peļņas nodokli" utt	
Jāfiksē kam un cik lielā mērā pieder kooperatīvs;	N.Ozoliņš, A.Miglavs	jāpalielina biedru atbildību un tiesības	šī problēma atspoguļojas jautājumos kas skar balsošanu, pajas, peļņas sadali utt.	
Veidojas slēgta tipa kooperatīvi(liela iestāšanās nauda vai paja);	ZM Darba gr.	nosakot ierobežojumus, tiks pārkāptas biedru tiesības	###varbūt ir iespējami ierobežojumi uz 1pamatpajas maksimālo vērtību?	
Nepieciešama norma par	ZM Darba gr.		###	

valsts īpašu atbalstu kooperatīviem	A.Vedļa			
Esošajā likumdošanā ir nenoteikta paraugstatūtu nozīme kooperatīvās sabiedrības darbībā	N.Ozoliņš, A.Miglavs	ja sabiedrību nodibina atbilstoši paraugstatūtiem - k/s varētu saņemt zināmu nodokļu atlaidi	jāturpina diskusija par paraugstatūtu lomu un jautājumu par to, kas tos izstrādā un apstiprina, vai tie ir obligāti utt.	
Kā korekti nodibināt k/s;	N.Ozoliņš, A.Miglavs	jākonkretizē dibināšanas procedūra	var tikt izmantotas SIA likuma normas, (dibināšanas līgums u.c.) lai dibināšanas procedūru maksimāli sakārtotu	

Ienākušie priekšlikumi

(LPCS Strakšas)

Pants	Ko darīt	Priekšlikuma teksts	Jā/Nē
11.p.	papildināt	1. teikums; - par ks.dibinātājiem uzskatāmas juridiskās personas, ja to darbības mērķi un virzieni sakrīt ar dibināmās koop. darbības mērķiem, kā arī rīcībspējīgas fiziskās personas..... otrā rindkopa: - par biedru var būt juridiska persona, ja tās darbības mērķi un virzieni sakrīt ar attiecīgā kooperatīva darbības mērķiem, un virzieniem, un jebkura fiziska persona, kas.....	
13.p.	svītrot	darbinieku atalgojumu nosaka statūti. Lietderīgāk to atstāt valdes kompetencē.	
14.p.	papildināt	"...iestāties drīkst arī juridiskas personas. " Vai ir vajadzīgs noteikt kādos gadījumos var atteikt uzņemt kooperatīvā? Varbūt pietīktu, ka neuzņemt var gadījumā, kad 2/3 biedru kopsapulcē nobalso pret kādas konkrētas juridiskas vai fiziskas personas uzņemšanu kooperatīvā.	
17.p.	papildināt	...kooperatīva biedru pienākums ir izmantot tikai sava kooperatīva pakalpojumus. Atkāpes ir iespējamās tikai gadījumā, ja tiek saņemta kooperatīva valdes atļauja, vai arī kooperatīvs nespēj veikt šo pakalpojumu vajadzīgajā laikā vai kvalitātē.	
18.p.	papildināt	...paju nodošanu citam biedram var veikt tikai ar tās personas, kas izstājas no kooperatīva piekrišanu. Nav skaidrs, vai dividende ir jāmaksā un zaudējumi ir jāatvelk arī par to darbības laiku, kad bijušais biedrs ir jau izslēgts no kooperatīva, bet paja vēl nav izmaksāta.	
19.p.	pārdomāt	...ievieš proporcijas starp saņemto pakalpojumu apjomu no kooperatīva un ieguldītā kapitāla apjomu.	
20.p.		vai obligāti ir jānorāda peļņas izlietošanas veidi, varbūt atstāt to kopsapulces kompetencē.	
		Jānosaka, ka, izstājoties no kooperatīva, ir tiesības, ņemot vērā nolietojumu, saņemt tikai tieši to konkrēto mantu, kas ir ieguldīta iestājoties kooperatīvā. Pārējos gadījumos pajas tiek izmaksātas naudā, vai arī to saņemšana mantā ir iespējama tikai abpusēji vienojoties. Gadījumos, ja vienošanās nav iespējama, pajas atmaksā naudā likumā vai statūtos paredzētajā kārtībā.	
25.p.		vai obligāts ir nosacījums, ka katram biedram ir tikai viena balss, neatkarīgi no viņa paju skaita. Tas nestimulē ieguldīt kooperatīvā vairāk kā vienu paju, ja izmantoto pakalpojumu apjoms nav proporcionāls paju skaitam.	
33.p.		Vai ir pareizi, ka valdes priekšsēdētājs un valdes locekļi ir atbildīgi ar visu savu īpašumu par zaudējumiem, kas radušies viņu darbības dēļ kooperatīvam. Varbūt pietīktošī būtu likt viņiem iegādāties kādu noteiktu paju skaitu, kas būtu garantants pret negodīgu rīcību. Vai vispār ir iespējams novērtēt, kad sākas nolaidība darbā un kur ir vienkārši profesionalitātes trūkums.	
8.No daļa		Nodaļa ir nekonkrēta, nav skaidrs kādas ir kooperatīvo sabiedrību tiesības un pienākumi. Kā ir veidojama saimnieciskā darbība un sadarbība ar saviem biedriem. būtu ieteicams šo nodaļu pārskatīt.	

Kopumā, runājot par kooperatīvu darbības iespējām, ir jāatzīmē, ka veidot kooperatīvus, ja tiem netiek paredzēti nekādi nodokļu vai kredītu atvieglojumi ir bezjēdzīgi. Vienkāršāk un drošāk ir nodibināt SIA, ja ir tāda vēlēšanās strādāt kopā. Tāpēc. lai arī cik perfekts būtu likums "par kooperatīvajām sabiedrībām", kooperatīvi

neveidosies un arī daļa patreiz esošo varētu pārveidoties par citāda veida uzņēmēj sabiedrībām, vai arī likvidēties.

CS "Turība" Kokina

37.p	papildināt	Kooperatīvo sabiedrību savienībā var iestāties arī citas juridiskas personas, kuras atzīst un ievēro kooperatīvo sabiedrību darbības principus saskaņā ar šo likumu.	
39.p.	aizstāt	trešās daļas pirmajā atkāpē vārdu "sabiedrības" ar vārdiem "kooperatīvās sabiedrības un citas juridiskas personas".	
	papildināt	trešās daļas trešo atkāpi pēc vārda "attiecības" ar šādu tekstu : "kā arī savienībā iestājušos kooperatīvo sabiedrību un citu juridisko personu tiesības un pienākumi".	
8.nodaļa a	papildināt	ar jaunu 39 pantu "Kooperatīvo sabiedrību savienības biedru pienākumi. savienības biedru pienākums ir: <ul style="list-style-type: none"> ◆ atbalstīt savienības un pārējo tajā ietilpstošo biedru saimniecisko un citu darbību; ◆ iepērkot preces un saņemot pakalpojumus, kā prioritāru šajā darbībā uzskatīt savienību; ◆ par visiem grozījumiem savos savos statūtos ziņot savienībai; ◆ pēc savienības valdes pieprasījuma sasaukt sabiedrības biedru sapulci (kongresu, konferenci). Citus savienības biedru piemākus nosaka tās statūti.	
40.p.	izteikt	pirmās daļas otro teikumu šādā redakcijā: "Sapulce (kongress, konference) ievēl savienības padomi, kura to starplaikā veic augstākās pārvaldes institūcijas pienākumus".	
	uzskatīt	ceturto daļu par piekto un izteikt šādā redakcijā: "Valdi vada priekšsēdētājs, kas savas tiesības realizē un pienākumus veic padomes vai sapulces (kongresa, konferences) uzraudzībā".	
	papildināt	ar jaunu ceturto daļu, ko izteikt šādā redakcijā: "Kooperatīvo sabiedrību savienības valde ir tiesīga atstādināt no amata kooperatīvo sabiedrību valžu priekšsēdētājus par pieļautiem likumu, statūtu, kā arī darba pienākumu pārkāpumiem līdz brīdim, kamēr šo jautājumu izskata attiecīgās kooperatīvās sabiedrības biedru kopsapulce (pilnvaroto sapulce), ja tas paredzēts statūtos". ar jaunu sesto daļu, ko izteikt šādā redakcijā: "Kooperatīvo sabiedrību savienības kontroles institūcija ir revīzijas komisija. Revīzijas komisija var pārbaudīt savienībā ietilpstošo kooperatīvo sabiedrību darbību".	
41.p.	izteikt	Šādā redakcijā: "Kooperatīvo sabiedrību savienības un tās biedru atbildības norobežošana. Kooperatīvo sabiedrību savienība neatbild par tās sastāvā ietilpstošo kooperatīvo sabiedrību un citu juridisko personu saistībām, savukārt savienības biedri neatbild par savienības saistībām, ja tāda atbildība nav paredzēta statūtos."	
	papildināt	"Kooperatīvo sabiedrību savienības īpašums. Kooperatīvo sabiedrību savienībai pieder īpašums, kurš tai nepieciešams statūtos noteikto uzdevumu veikšanai, un tas ir nedalāms biedru kopīpašums. Kooperatīvo sabiedrību savienībai un tai piederošo īpašumu ir valdījuma, lietošanas un rīcības tiesības. Kooperatīvo sabiedrību savienība rīkojas ar īpašumu statūtos noteiktā kārtībā".	
	papildināt	trešo daļu pirms vārda "proporcionāli" ar vārdiem "un citām savienības sastāvā ietilpstošajām juridiskajām personām".	

